

ENERJİ YATIRIMLARINDA KAMULAŞTIRMA ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Enerji yatırımları içerisinde kamulaştırma maliyetleri ve süresi yatırımları doğrudan etkilemesi bakımından önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu nedenle yatırımcılar için kamulaştırma işlemi ayrı bir önem arz etmektedir.

Bu bağlamda Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü tarafından enerji yatırımları için yapılan kamulaştırma çalışmalarında yaşanan sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 01.06.2016 tarihinde Ankara'da "Enerji Yatırımlarında Kamulaştırma Çalıştayı" düzenlenmiştir.

Çalıştay iki oturumdan oluşmuştur. Birinci bölümde çalıştaya katılanlar tarafından kamulaştırma işlemlerinde yaşanan sorunlar dile getirilerek, sistematik olarak sorunların tespiti yapılmaya çalışılmıştır. İkinci bölümde tespit edilen sorunların çözümü için somut çözüm önerileri üzerinde çalışma yapılmıştır.

Çalıştaya katılan kurum, kuruluş ve şirketler şunlardır;

- T.C Cumhurbaşkanlığı
- Adalet Bakanlığı
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- Danıştay Başkanlığı
- Yargıtay Başkanlığı
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- Milli Emlak Genel Müdürlüğü
- Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş (TEDAŞ)
- Türkiye Elektrik İletişim A.Ş (TEİAŞ)
- Türkiye Elektrik Üretim A.Ş (EÜAŞ)
- Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (ELDER)
- Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB)
- Elektrik Üreticileri Derneği (EÜD)
- Çevreci Enerji Derneği (ÇED)
- Enerjisa Enerji A.Ş
- Statkraft Enerji A.Ş
- Lodos Enerji A.Ş
- Pusula Mühendislik
- Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş
- Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş
- Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş
- ADM Elektrik Dağıtım A.Ş
- Meram Elektrik Dağıtım A.Ş
- Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş
- Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş
- Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş
- Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş
- GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş
- Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş

Oturlarlarda ortaya konulan görüş ve öneriler doğrultusunda hazırlanan çalıştay sonuç bildirgesi aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

1. Kamulaştırma işlemlerinde kamu kurum ve kuruluşları arasında farklı uygulamalar ve koordinasyon eksikliği söz konusudur. Bu nedenle Kamulaştırma Kanunu Uygulama Yönetmeliği çıkartılması uygulamada yaşanan sorunların giderilmesine katkı sağlayacaktır.
2. Kamulaştırma işlemlerinde EPDK tarafından kamulaştırma kararı alınmakta, daha sonraki süreçte kamulaştırma işlemleri üretim yatırımları için Milli Emlak Genel Müdürlüğü, dağıtım tesisleri için TEDAŞ tarafından yapılmaktadır. Ancak bu uygulama kamulaştırma işlemlerinin hızlı ve etkin şekilde yapılmasını olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle üretim yatırımlarında kamulaştırma işlemlerinin EPDK tarafından, dağıtım tesislerinin kamulaştırılmasının ise TEDAŞ tarafından yapılmasının daha uygun olacağı ve bu yönde 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun ilgili maddesinde değişiklik yapılması önerilmiştir.
3. Kamulaştırmaya esas işlemlerin yapılabilmesi için TAKBİS gibi ulusal veri tabanı uygulamaları Elektrik Dağıtım şirketlerinin de kullanımına açılmalıdır.
4. Parsel bazında kamulaştırma kararı alınması uygulamasından vazgeçilerek proje bazlı kamulaştırma kararı alınması yoluna gidilmelidir.
5. Kamulaştırma Kanununun 8. maddesinde düzenlenen satın alma usulü etkin şekilde uygulanmalıdır. Böylelikle açılacak kamulaştırma davalarında önemli düşüş sağlanacaktır.
6. Kıymet takdir komisyonları tarafından yapılan bedel tespiti işlemlerinin daha gerçekçi ve objektif yapılabilmesi için bu komisyonlarda ilgili kurumlar tarafından yetkilendirilmiş uzmanların görevlendirilmesi ve bu komisyon tarafından yapılan bedel tespitlerinin alt ve üst limit şeklinde belirlenerek uzlaşma komisyonuna bu limitler dahilinde pazarlık yapma yetkisinin verilmesi maliklerle bedel tespiti yönünden yargı yoluna gidilmeden uzlaşma imkanı sağlayacaktır. Ayrıca bedel tespitlerinin bu konuda yetkilendirilmiş uzmanlar tarafından yapıldığı konusunda kamuoyu aydınlatılmalıdır.
7. Kamulaştırma davalarına bakan hakimlerin ve bu alanda bilirkişilik yapan kişilerin meslek içi eğitime tabi tutulmaları önerilmektedir.
8. Tebligat Kanununda yurt dışı tebligatların daha hızlı yapılmasını sağlayacak düzenleme yapılmalıdır.
9. Kamulaştırma kararının iptali için idare mahkemesinde dava açma süresi içerisinde dava açılmayan durumlarda mahkemece bu durumun tespiti ile gerektiğinde tensiple birlikte öncelikle tescil kararı verilmesi ve bedel tespiti yönünden dosyanın tefrik edilerek başka esas üzerinden yargılamaya devam edilmesi yatırımcı açısından sahaya daha erken girme olanağı sağlayacaktır.
10. İmar çalışmaları yapılırken elektrik dağıtım şirketlerinin görüşü alınarak trafo yerleri belirlenmelidir.
11. Acele kamulaştırma işlemlerinde maliklerin TC kimlik numarası belirtilerek hesap açılması yerine dosya numarası belirtilerek açılacak olan hesaplara kamulaştırma bedelinin yatırılması bu konuda uygulamada yaşanan sorunların giderilmesini sağlayacaktır.
12. Kamulaştırma Kanunu Uygulama Yönetmeliği taslağı ve mevzuatta yapılması gereken değişiklik ve düzenlemelerin daha detaylı çalışılabilmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarının teyidi neticesinde Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü koordinasyonunda kurum ve kuruluşların temsilcilerinin yer aldığı bir çalışma grubu oluşturulmasına karar verilmiştir.